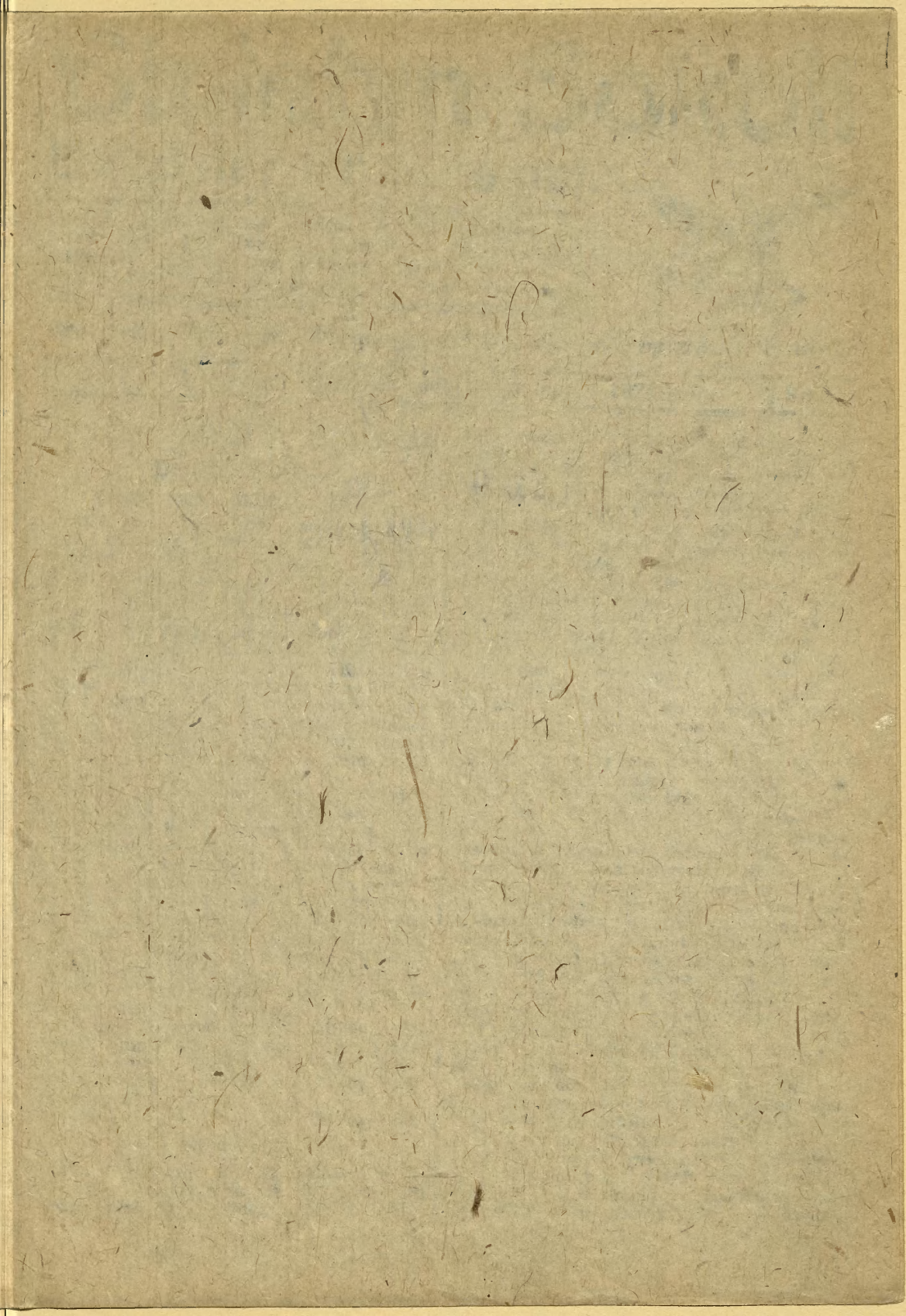

R 912². 1907

Biuletyn Sokali

(dod. do Dzienn. Bydgoski)

4. 3. 1844
Lancaster 55

ad R 912. 1907

1924, 2-13

nr 1 - okazywy. wspot
opr.

Biuletyn Sokoli

Dzielnicy Pomorskiej.

Obowiązkiem każdego prawego Sokola Polskiego jest:
Dbać o zdrowie fizyczne i duchowe swoje i swoich!
Przestrzegać czystości i wyłącznego używania mowy polskiej.
Pracować usilnie nad pozyskaniem ludu do pracy narodowej.

Dodatek „Dziennika Bydgoskiego“ poświęcony sprawom Sokola.

Nr. 2.

Bydgoszcz, czwartek dnia 13-go marca 1924 roku.

Rok 1.

Z przewodnictwa dzielnicy pomorskiej.

ZJAZD RADY DZIELNICOWEJ.

Zjazd Rady dzielnicowej pomorskiej odbędzie się dnia 6 kwietnia 1924 o godzinie 10 przed południem w Bydgoszczy w następującym porządku dziennym: 1) zagajenie i przywitanie gości; 2) sprawozdanie pełnomocnictw; 3) sprawozdanie Zarządu: prezesa, sekretarza, naczelnika i skarbnika (komisji rewizyjnej); 4) zlot dzielnicowy w Grudziądzu; 5) Wnioski Zarządu i wnioski członków; 6) Rezygnacja przewodnictwa i nowy wybór; 7) Uchwalenie opłaty na rzecz Dzielnicy i wyznaczenie miejsca zebrania przyszłej Rady; 8) Złoty innych dzielnic; 9) Wolne głosy; 10) Zamknięcie Zjazdu.

Uwaga: Każde z Towarzystw należących do Dzielnicy wysła do Rady na każde 100 członków jednego przedstawiciela. Towarzystwa liczące mniej niż 50 wysyłają po jednym przedstawicielu. Ułamki mniejsze niż pół zostają odznaczone. Za podstawę do obliczeń służy liczba członków wykazana w sprawozdaniu za rok poprzedni.

Przesi i wiceprezesi Zarządów Okr. winni również przedstawić pełnomocnictwo.

Wnioski członków należy nadesłać najpóźniej do 22 marca 1924. Miejsce zebrania podamy we właściwym czasie.

Zebranie Przewodnictwa Dzielnicy odbędzie się dnia 23 bm. w Bydgoszczy u Patzera o godzinie 10 rano. Program obrad: Przygotowanie materiału na obrady Rady dzielnicowej.

Mokrzycki.

Malczewski.

Komunikat II.

W myśl uchwały Rady Związkowej wysokość opłaty Związku za rok 1923 wynosi 20 groszy polskich od jednego członka. War-

tość grosza w markach polskich oblicza się według kursu, ustalonego przez PKKP dla złotych polskich w pożyczce złotej, czyli 100. tysięcy za jeden grosz. Posiada Towarzystwo 100 członków, płaci ono $100 \times 20 \times 100.000 = 20.000.000$ marek. Dla Dzielnicy obowiązuje 10 groszy tj. 100 członków $\times$ 10 groszy (100.000) = 10.000.000 mk.

Wysokość opłaty Związku za rok 1924 wynosi również 20 groszy od członka. Wartość grosza w markach polskich oblicza się według oficjalnego kursu franka złotego, tj. 180.000 za 10 groszy. Przy wpłatach obowiązują przepisy następujące: Gniazda wpłacają składkę związkową, zawiadamiają Związek i swój okręg o swej wpłacie, przy czem należy dokładnie podać:

1) datę, kiedy wpłacili; 2) sumę, jaką wpłacili; 3) za ilu członków wpłacili. Składki do Związku należy przekazać przez PKO nr. 5589 z należytyym adresem „Przewodnictwa Związku Sokolstwa Polskiego, Warszawa“ Miodowa 14. Opłata przekazu jest wolna. Składki dla Dzielnicy należy kierować: Józef Kałas, Bydgoszcz, Nakielska 6.

2) Należyta praca nasza musi być oparta o silne podstawy materialne. Dlatego też Związek kładzie tak silny nacisk na płacenie składek przez gniazda. Płacenie ich jest naczelnym obowiązkiem gniazd sokolich, gdyż bez tego praca nasza staje się niemożliwą. Niestety większa część Gniazd tego obowiązku nie wypełniła i pod tym względem stoi nasza Dzielnicą najgorzej. Wrazie, gdy składki do Związku i Dzielnicy do 25 III nie będą zapłacone, zastosujemy wobec zarządów tychże Gniazd wszystkie stojące nam do dyspozycji na podstawie statutu, środki dyscyplinarne — włącznie złozenia z urzędu odnośnych prezesów.

3) Zarządy okręgowe nadesła Gniazdom kwestjonariusze w dwóch egzemplarzach, pozatem po 2 egzemplarze „Raportów Związkowych“. Gniazda wysyłają bezpośrednio

do Związku egzemplarz raportu i wykazu statystycznego. Drugi zaś egzemplarz do Okręgu. Okręgi z nadesłanych raportów sporządzą i egzemplarz „Wykazu statystycznego” i przesyła do Sekretariatu Przewodnictwa Dzielnic.

Wypełnione raporty winny Okręgi do 25 III odesłać na ręce Przewodnictwa. Raporty należy wypełnić liczbami, zgodnymi z rocznym sprawozdaniem. Szczególnie liczba ogólna członków powinna odpowiadać faktom. Członków „martwych” nie biorących w życiu Sokola żadnego udziału, nie płaćcych składek nie należy liczyć jako członków, pragnąc wykazać cyfry jak najwyższe. Pamiętać należy, że od członków, wykazanych w kwestjonariuszach, należy zapłacić składki związkowe, dzielnicowe i okręgowe.

3) Podkreślamy jednak raz jeszcze, że tylko od punktualnego, sokolego załatwienia kwestjonariuszy przez Gniazda, a następnie przez Okręgi zależać będzie sprawne funkcjonowanie naszej maszyny organizacyjnej. Bądźmy naprawdę sokolami, t.j. ludźmi umiętającymi załatwiać sprawy punktualnie, a świadczyć to będzie dodatnio o całej naszej organizacji.

4) Wszelkie sprawy, dotyczące naszej Dzielnicy, ogłaszamy w „Dzienniku Bydgoskim”, który wobec nas okazuje dużo przychylności. To też w tej sprawie postąpiliśmy niemal krok naprzód. Zatem prosimy o nadesłanie wszelkiego materiału jak sprawozdania, itd. do Sekretariatu, a mamy nadzieję, że przez takie ogłoszenia pociągniemy szerokie warstwy społeczeństwa naszego z ceną swą pomocą poszczególnym zarządom.

Odnośnie biuletyny wysyłać będziemy wprost do Gniazd, zaś zarządy prosimy o odczytanie wszelkich komunikatów na zebraniach. O adresy odnośnych Gniazd prosimy bardzo.

5) Zjazd Rady Dzielnicowej odbędzie się na początku kwietnia.

6. I. rb. Okręg V. (bydgoski), najsilniejszy w naszej Dzielnicy, podzielono na dwa okręgi. Okręg V. obejmuje miasto Bydgoszcz powiat bydgoski i szubiński. Nowy okręg obejmuje powiat wyrzyski. Więcbork, powiat sempoński przydzielono do Gniazd wyrzyskich. Nowy okręg nosi nazwę „Okręg VIII (kraiński)”. Siedziba zarządu jest Nakło, prezesem jest dr. Barlik, naczelnikiem Malczewski.

7) Zlot Dzielnicowy odbędzie się 3-go sierpnia w Grudziądzu.

8) Okręg IV. zgłasza zlot na 13 7 do Torunia; Okręg V na 5 7 do Bydgoszczy; Okręg III na 6. 7 do Nakła (w zastrzeżeniu).

9) Wszelkie korespondencje należy przysyłać pod adresem: A. Malczewski, Bydgoszcz, Dworcowa 31b, (tel. 846).

Członiemi

Przewodnictwo Dzielnic Pomorskiej
Związku Sokolów.

(—) Mokrzycki, prezes,
(—) Malczewski, sekretarz.

KOMUNIKAT Nr. III

Do Zarządów Okręgów i Gniazd Dzielnic Pomorskiej dzisiaj wychodzi już drugi numer Biuletynu Sokolego dla Dzielnic. Jest on jeszcze bezpłatnym. Następny numer będą Okręgi i Gniazda musiały już zapłacić.

Zdaje nam się, że wszystkie zarządy rozumieją ważność własnego organu i to w tej formie przy piśmie codziennem które wychodzi w tysiącach egzemplarzy, gdyż i społeczeństwo całe, czytając co miesiąc o nas, lepiej nas zrozumie i z pewnością poprze naszą pracę i moralnie i materialnie. Z drugiej strony my sami będziemy siebie przez ten organ upominali do wykonywania naszych obowiązków dobrowolnie na siebie przejętych. Wzywamy zarządy, by o swoich zarządzeniach, zebraniach występach dawały krótkie wzmianki, gdyż będzie tu miejsce dla każdego Okręgu a w nim dla każdego Gniazda.

Jeszcze raz podnosimy, że w tej formie wydawane rozkazy, komunikaty i zarządzenia będą nas taniej kosztowały, niż, gdybyśmy je musieli osobno rozsyłać. Tyczy się to samo zarządów Okręgów w stosunku do gniazd. Spodziewamy się, że wszystkie zarządy Okręgów jakoteż gniazd poprą nasze usiłowania i spełnią czego żądania dla dobra Sokolstwa.

Bardzo ważną rzeczą jest punktualność w placeniu składek, gdyż bez pieniędzy Związek towarzysztwo ani żaden związek istnieć nie może a tembardziej spełniać swoje zadania. Wzywamy dla tego Zarządy Okręgów i Gniazd, by w najkrótszym czasie, zaległości za rok ubiegły nadesłały, dla Związku, Dzielnicy i Okręgu, gdyż w następnym już numerze ogłosimy odeszłe gniazda i okręgi. Za rok 1924 termin placenia pierwszej raty jest pierwszy kwiecień. Do Związku (najtaniej) niech zarządy gniazd wysyłają wprost czekiem pocztowym nr. 5589, a okręgi i dzielnice zawiadomia o tem.

Przypominamy i żądamy jak najusilniej, by sprawa zaległości była jak najdalej załatwiona, gdyż nasza dzielnica zaniedbała się pod tym względem najbardziej w stosunku do innych dzielnic.

Przy tem nie należy zapominać o Dzielnicy i Okręgu. Zaległość dla Dzielnicy i Okręgu.

Okręgowa wynosi po 10 groszy od członka rocznia.

Obecnie Okręgi na zjazdach Rady Okr. uchwały dla siebie wpłaty dla Okręgu na rok 1924. To samo zrobi Rada Dzielnicowa Przy tej sposobności nadmieniamy że niektóre Rady Okręgowe jak Okr. V bydż. i VIII Kraińskiego (Naklo) uchwały dobrowolnie się opodatkować rozumiejąc dobrze, że ani Zarządowi Okręgu ani Dzielnicy nie wystarczą opłaty obowiązkowe dla wypełnienia zadań im przekazanych. Powzięły mianowicie uchwałę, by 15 proc. dla Okręgu a 10 dla Dzielnicy zapłacić z czystego dochodu z zabaw urządzanych po gniazdach. Przy płaceniu opłat należnych poleca się Zarządowi zastosować się do przepisów wydanych przez Związek.

Wszystkie Zarządy podadzą adresy, pod jakim mamy wysyłać nasze pismo.

Z zarządów okręgowych

PROGRAM ZAWODÓW NA ZŁOT OKR. III W ROKU 1924.

Druhowie w zastępach po 6. 1) jedno ćwiczenie na drażku; 2) jedno ćwiczenie na poręczach; 3) przeskok przez konia wzdłuż; 4) bieg płaski na 100 m; 5) rzut ręcznym granatem; 6) jedno ćwiczenie wolne złotowe.

Druhny w zastępach po 6. 1) jedno ćwiczenie równoważne; 2) jedno ćwiczenie wolne złotowe z r. 1923; 3) bieg płaski na 60 m; 4) zwijanie kłębka.

Młodzież męska w zastępach po 6. 1) jedno ćwiczenie na drażku lub łacie; 2) przeskok przez kozła (rozkr.) 1; 3) jedno ćwiczenie wolne złotowe; 4) bieg płaski na 60 metrów.

Młodzież żeńska w zastępach po 6. 1) jedno ćwiczenie wolne złotowe; 2) bieg płaski na 50 m; 3) gra — sadzenie ziemniaków (przestrzeń 30 m).

Bieg rozstawny dla druhów 4x100 m o nagrodę wędrowną.

P. Dostatni,

Naczelnik Okr. III Dz. Pom. Zw. Sokółów.

ĆWICZENIA ZAWODNICZE NA ZŁOT OKRĘGU III. W ROKU 1924.

Dla druhów.

Drażek wysokość doskoczna. — Zwieszenie nachwytem — ciągiem wspieranie na przemianracz — oddźwig do poziomki nóg — wydzwig przodem do podporu — przemach pr. nogą pod pr. ręką do podporu równoważnego — kołowrót w tył o nogach prostych i podmyk z przewłakiem pr. nogi.

Poręcze — wysokość barku. — Z postawy z końca poręczy poprzek, skok do podporu prostego na rękach z poziomką nóg — wsiad odwrotny rozkrokiem — przechwyty w przód — ciągiem stanie na barkach — opuszczenie do wagi na lewym lub prawym łokciu — odmach do podporu na ramionach — w przedmachu wspieranie wychwytem i zawrotka w prawo.

Koń — 1,20 m wysoki. — Z rozbiegu przeskok rozkrokiem przez konia wzdłuż z dochwytem na kark.

Dla druhek.

Kładka wysoka 1 m szeroka 10 cm. — Z postawy na kładce lewonóż wprzód — wzniesienie ramiona w bok i złożenie na biodra — krok pr. nogą wprzód, krok lewą nogą wprzód do postawy na całych stopach — ramiona wzniesienie bokiem w górę, patrz w górę — wzniesienie pr. nogę w tył do postawy równoważnej (poziomej) na lewej nodze ugiętej — tułów prosty i wykrok pr. nogą wprzód — wykrok lewą nogą i ręce na kark złożone — pół obrotu, w prawo ręce wytrzymaj — wykrok lewą wprzód — ćwierć obrotu w prawo ramiona w tył (łukiem przednimi) — zeskok wprzód do postawy.

Dla młodzieży męskiej.

Drażek — wysokość doskoczna. — Ze zwieszenia nachwytem — wymyk do podporu przodem i podmykiem zeskok.

(—) P. Dostatni.

Naczelnik Okr. III Dz. Pom. Zw. Sokółów.

Do naczelników gniazd Okręgu V

Posiedzenie naczelników gniazd odbędzie się dnia 23 bm. o godzinie 9 przedpołudniem w Bydgoszczy w lokalu Patzera ul. Św. Trójcy 8-9. Obowiązkiem naczelników oraz ich zastępców jest stawić się punktualnie na odośno zebranie, na którym oprócz próbnych ćwiczeń złotych, zapadną ważne uchwały.

Dnia 13 kwietnia odbędzie się w Bydgoszczy bieg leśny dla druhów na przestrzeni 3000 m dla starszej młodzieży męskiej na 1500 m.

Naczelnicy winni już teraz przysposabiać drużynę, ażeby w tym biegu jak największa liczba druhów i należycie przygotowana drużyna udział brała. Złot Okręgu V odbędzie się dnia 6 lipca w Bydgoszczy. Zawody zaś w sobotę dnia 5 bm. po południu o godzinie 5 na boisku u Patzera.

Wskazówki obowiązkowych ćwiczeń wolnych dla druhów są wydrukowane na innym miejscu. Przeznaczone są one także jako ćwiczenia wspólne na Złot Dzielnicowy, który się odbędzie dnia 3 sierpnia w Grudziądzu. Według poprzednio wydanego regulaminu ćwiczenia dla druhów nie należą do ćwiczeń.

Wszelką korespondencję treści technicznej, należy nadsyłać na moje ręce.
Czołem!

Franciszek Golembiowski, naczelnik Okr. V
Sw. Trójcy 10.

SPIS

naczelników gniazd Okręgu V na rok 1924

1. Bydgoszcz I. Stefan Majtkowski, Bydgoszcz, ulica Toruńska 18.
2. Bydgoszcz II. Stachowiak, Jachcice.
3. Bydgoszcz III. Andrzej Michałak, Bydgoszcz, Nowodworaka 22.
4. Bydgoszcz V. Władysław Radziński, Wilczak, Różana 22.
5. Bydgoszcz VI. Józef Zybala, Bradyńskie, Kapuścisko-Wielkie.
6. Koronowo. Stanisław Chyła, Koronowo, ulica Dworcowa.
7. Szubin. Wazyli Wałków, Szubin.
8. Solec. Ludwik Borkowski, Solec, ul. Kościuszki.
9. Fordon. Wiktor Debicki, Fordon, Rynek.
10. Legnowo. Tomasz Michałczyk, Ścieraśko, ul. Smolińska 2.
11. Łabiszyn. Gniazdo nie nadesłało spisu zarządu.
12. Tur. Gniazdo nie nadesłało spisu zarządu.
13. Zimnowody. Gniazdo nie nadesłało spisu zarządu.

ĆWICZENIA WOLNE SOKOŁÓW.

Dzielnicy Pomorskiej na Zlot Dzielnicowy w dniu 3 sierpnia 1924 r. w Grudziądzu.

Obraz I. (ćwicz. wstępne).

- a) 1. zakrok prawą na palec-ram. wstecz na zewnątrz, 2. krok pr. w przód ram. w pion na zewnątrz-dłonie do przodu, 3. IV wytrzymaj.
- b) 1. $\frac{1}{4}$ obr. w lewo do rozkroku prawo na palec-ram. w pion; 2. przystaw prawą do lewej nogi przysiad kuczny-ram. skucz przy karku, 3. nogi prostuj-ramiona w bok, 4. wytrzymaj.
- c) 1. wypad lewą nogą w lewy bok lewe ram. łukiem czelnym w dół do położenia w pion zewnątrz, pr. najkrótszą drogą w dół zewnątrz, 2. wytrzymaj, 3. przenies ciężar ciała do wypadku pr. nogą-ram. przeciwnie (prawo ram. łukiem czelnym w dół), 4. wytrzymaj.
- d) 1. wykrok lewą do środka-ram. przed pierś, 2. pół obrotu w prawo na palcach-ram. w bok, 3. przystaw lewą do prawej nogi-ram. w dół, 4. wytrzymaj.

Obraz II. (ćw. skłon tułowia).

- a) 1. ram. w bok, 2. ręce na kark z tyłu, 3. skłon tułowia wstecz (w kregostupie pierśniowca), 4. wytrzymaj.

- b) 1. tułów prostuj, 2. skłon tułowia w przód, 3. ram. prostuj równolegle z tułowiem, 4. wytrzymaj.

- c) 1. tułów prostuj-ram. przed pierś, 2. przysiad ram w bok, 3. nogi prostuj ram., wytrzymaj, 4. wytrzymaj.

- d) 1. $\frac{1}{4}$ obr. w lewo-ramię wytrzymaj, prawo łukiem dolnym w pion pr. noga w zakroku na palcach, 2. prawe ramię wytrzymaj, lewe łukiem bocznym w dół do położenia w pion-przystaw prawą do lewej nogi, 3. ram. przodem opuść (postawa zasadna), 4. wytrzymaj.

Uwaga: przy skłonach baczyć na to by głowę trzymano prawidłowo w górę i łokieć silnie przężone w stecz.

Obraz III. (akok w dal z miejsca i rzut oszczepem)

- a) 1. postawa napięta ram. w przód, 2. przysiad-ram. w stecz, 3. skok w przód z wyrzuceniem ram. w przód-przysiad, 4. wytrzymaj.

- b) 1. $\frac{1}{4}$ obr. w prawo do wypadu prawą nogą w prawy bok-przenies prawe ram. łukiem górnym do położenia w dół zewnątrz patrz na lewą dłoń (postawa do rzutu oszczepem), 2. wytrzymaj, 3. wypad prawą w przód prawe ram. łukiem górnym w pion skok-lewe wstecz-rzut oszczepem, 4. wytrzymaj.

- c) 1. przenies ciężar ciała do wypadku lewą, lewa ręka w pięść w dół zewnątrz prawa w przód, patrz na prawą dłoń (postawa do rzutu oszczepem lewą), 2. wytrzymaj, 3. przenies lewo ram. łukiem w pion skok prawo wstecz z równoczesnym przeniesieniem ciała do wypadku prawa wprzód-rzut oszczepem lewą, 4. wytrzymaj.

- d) 1. $\frac{1}{4}$ obr. w lewo wznies prawą nogą w bok-lewo ram. przenies dolnym łukiem do położenia ram. w bok, 2. wytrzymaj, 3. opuść-postawa zasadna, 4. wytrzymaj.

Z życia dzielnicy, okręgów i gniazd.

Zjazd delegatów

nowozorganizowanego Okręgu VIII

odbył się dnia 24 lutego w Nakle, z udziałem następujących delegatów: Nakło 2, Wyrzysk 2, Mrocza 2, Wysoka 1, Osiek 2, Miasteczko 2, Więcbork 1; żadnego delegata nie przysłało Gniazdo Łobżenica: Z Przewodnictwa Dzielnicy, prezes Mokrzycki i sekretarz Malczewski ze strony spraw wojсковych p. por. Polinkiewicz. Gości i delegatów powitał S. Malczewski, poczem przewodnictwo obrad objął prezes Mokrzycki, który to w dłuższym przemówieniu przedstawił zasadnicze postulaty Sokolstwa

oraz stan pracy na przyszłość; apelował do wyteżonej pracy, by ten nowy okręg stał się prawdziwą twardzą dla wrogów naszych, podkreślił zasługi S. Malczewskiego, wyrażając mu serdeczne podziękowanie za owocną kilkuletnią pracę dla rozwoju Okr. V., wręczając mu dyplom zasługi.

Przystąpiono do wyboru zarządu, którego wynik jest następujący: prezes — dr. Barlik; zastępca — redaktor Malicki; naczelnik — Malczewski; dalej profesor Topolski; Buba, Hoppe, Kucharski; Sierosławski; Piechota; Lenckowski i Pawlewski. Do komisji rewizyjnej weszli druhowie: Sroka, Sikorzyński i Smoczkiewicz.

Złot w zastrzeżeniu uchwalono na dzień 6 lipca.

W sprawach przysposobienia rezerw, przemawiał porucznik Polinkiewicz, uznając Sokolstwo za jeden z najszczytniejszych obowiązków wobec Rzeczypospolitej i wzywa Sokolstwo Okr. VIII do jak najwydatniejszej w tym kierunku pomocy dla władz wojskowych.

W sprawach dzielnicowych przemawiał dh. sekretarz Malczewski.

Nowy okręg nosi przydomek „krański”, Czotem!

Od Naczelnictwa Dzielnic Pomorskiej.

Zatwierdza się program ćwiczeń i zawodów na złoty okr. IV, V i VIII. Na drugi złot dzielnicowy obowiązują: 1) ćwiczenia wolne sokołów projektu Okręgu III; 2) ćwiczenia wachlarzem sokolic, projekt Okr. V; 3) ćwiczenia wolne młodzieży męskiej, projekt Okr. III; 4) ćwiczenia szarżami młodzieży żeńskiej, projekt Okr. III.

Ćwiczenia kwalifikacyjne zawodników paryskich w maju w Warszawie.

Walka francuska, boks, podnosz ciężarów i szermierka o pierwszeństwo dzielnic 8—9 czerwca w Toruniu. Złot Dzielnic Mazowieckiej 8—9 czerwca w Wilnie. Na zebraniu Dziel. Wych. Fiz. z dnia 10 2. wybrano jako referentów techn. na złoty okręgowy: Okręg I dh. Dostalni; Okręg II dh. Gołabiewski; Okręg III dh. pow. Bosiaci; Okręg IV ds. pow. Bosiaci; Okręg V dh. Piotrowicz; Okręg VI dh. Zaharek, Lendzion; Okręg VII dh. Ponczek; Okręg VIII dh. Teodziecki.

PROTOKÓŁ

Z POSIEDZENIA ZARZĄDU OKRĘGU V. dnia 19 lutego 1924 r.

Obecni: Mokrzycki, Gołabiewski, Albrycht, Janke, Misiewicz, Wallo, Malczewski oraz członkowie komisji rewizyjnej: Józwiak, Piasecki i Dziachowski.

1. Protokół z ostatniego zebrania przyjęto bez zmian.

2. Jako pierwszy punkt obrad wzięto sprawę przygotowania rezerw.

Obecny na zebraniu p. por. Polinkiewicz, podał główne wytyczne pracy nad przygotowaniem wojskowym. Musi on wiedzieć ilość ćwiczących członków w każdym gnieździe. Naczelnicy powinni prowadzić ewidencję tak ćwiczących jak i ćwiczeń. Do ćwiczeń tych należą członkowie w wieku od 16 do 20 lat oraz ochotnicy powyżej lat 20. Ćwiczenia polegają nie tylko na samych ćwiczeniach wojskowych lecz będą one organizowane ćwiczeniami sportowcami.

W przyszłą jesień proponowane są zawody wszystkich towarzystw „przygotowania wojskowego”. Podoficerowie przydzieleni przez PKU do poszczególnych tow. jako instruktorzy, w myśl wydanego przez Województwo rozporządzenia mają otrzymywać z ramienia władz gminnych bezpłatne kwatery. To ostatnie dotyczy gniazd poza Bydgoszczą.

Wszelkie niedomagania, propozycje i życzenia powstałe na tle tych właśnie ćwiczeń mają być skierowane wprost na ręce p. por. Polinkiewicza PKU Bydgoszcz.

Aby zapobiec opieszalszczyźnie w ćwiczeniach wojskowych gniazd bydgoskich, uchwalono urządzić począwszy od 1 kwietnia br. ca łącznie od godziny 18 do 20 ćwiczenia wojskowe dla wszystkich gniazd bydgoskich razem.

3. Komisja rewizyjna zdała sprawozdanie z przeprowadzonej rewizji i ksiątek kasowych, które znaleziono w porządku. Oświadczenia dh. Rakowskiego b. skarbnika Okr. V dołączono do akt.

4. Posiedzenia urzędowe zarządu Okr. odbywać się będą regularnie co tydzień.

PROTOKÓŁ

Z POSIEDZENIA ZARZĄDU OKRĘGU V. z dnia 26 lutego 1924 r.

Obecni: Mokrzycki, Albrycht, Misiewicz, Gołabiewski, Janke, Zmudziński, Malczewski oraz Malczewski i były naczelnik Okr. V.

1. Odczytany protokół przyjęto bez poprawek.

2. Pismo gniazda z Legnowa, które prosi o nadsyłanie Biuletynu Sokolego na adres: M. Rybicki, sołtys gminy Legnowo przyjęto do wiadomości. Na zebranie tego gniazda w myśl jego życzenia, wyjedzie dh. Zmudziński.

Przyjęto do wiadomości pismo zarządu gniazda Jaehcice zawiadamiające zarząd Okr. o ich nadzwyczajnym zebraniu, które odbędzie się dnia 29 lutego.

4. Druh prezes zdał treściwe sprawozdanie z przebiegu posiedzenia delegatów

gniazd dawniej należących do Okr. V, z których ze względu na ich lepszy rozwój zorganizowano nowy okręg VIII z siedzibą w Nakle. Okręg ten według słów prezesa został wzorowo zorganizowany i ma jaknajlepsze widoki rozwoju.

5. Druh Malczewski b. naczelnik Okręgu V, a obecny naczelnik Okręgu VIII zdał akta, książki, raporty, zaległe dyplomy i nagrody, komunikaty i wszelkie sprawy wchodzące w zakres techniki ćwiczeń, zdał nowemu naczelnikowi Okręgu V dh. Golembiewskiemu. Druh prezes w imieniu zarządu podziękował dh. Malczewskiemu za jego owocną pracę.

6. Uszerzenie omówiono sprawę nagród okręgowych. Postanowiono ustanowić nagrodę wędrowną Okr. V oraz druh prezesa przyrzekł opracować projekty nagród żelaznych i dyplomów. Nad sposobem użytkowania odpowiednich środków do sfinansowania tych nagród zarząd Okręgu zastanowi się na najbliższemu posiedzeniu.

7. Ustalono program Obchodu Kościuszkowskiego, który odbędzie się w sali p. Baeckera przy ulicy Św. Procyjy o godzinie 15 w niedzielę dnia 16 marca. 1) zagajanie; 2) referat p. dr. Panka o zdrowiu społeczeństwa; 3) Referat o „współpracy Sokolstwa z wojskiem” wygłosi referent ze strony wojskowości; 4) ćwiczenia oddziału wzorowego.

Wstęp dla wszystkich wolny.

Obchód Kościuszkowski.

W wykonaniu uchwały powziętej przez ostatni Zjazd Rady Okr. V zarząd Okr. urzędza w niedzielę, dnia 16 marca o godzinie 15 na sali p. Baeckera, powyżej wymieniony obchód, którego celem jest zaznajomienie społeczeństwa z potrzebą uprawiania ćwiczeń fizycznych oraz wniesieniem celami Sokolstwa, którego patronem jest przez cały naród umiłowany wódz w sukmanie — Tadeusz Kościuszko.

Ideje Sokolstwa przedstawi Sz. Publiczności prezes okręgu V dh. Mokrzycki.

Pozatem bardzo interesujące odczyty wygłoszą: p. dr. Panek o „Zdrowiu Społeczeństwa” i referent wojskowy o „Współpracy Sokolstwa z wojskiem”.

Na zakończenie drużyna Sokola wykona ćwiczenia, które wykazują praktycznie wartość ćwiczeń fizycznych.

Na obchód ten winni przybyć członkowie wszystkich gniazd miejscowych i okolicznych oraz przyprowadzić ze sobą jak największą ilość swoich znajomych. Obchód ten swoją jakością wywrze bardzo znaczny wpływ na rozwój gniazd sokolich. Bądźmy tam wszyscy, bo jak powiada jedno z hasel sokolich: „W jedności siła!”

Miesięczne zebranie Tow. gimnast. Sokół Bydgoszcz V (Okole—Wilczak).

odbyło się 4 lutego rb. w Domu Katolickim na Wilczaku. Zagaił zebranie druh prezes Józwiak hasłem „Czołem”, zarazem odśpiewano pieśń „Do lotu bracia sokolę”. Po odśpiewaniu pieśni poprosił druh prezes Józwiak zgromadzonych o powstanie z krzesel, celem uczczenia naszego druha śp. Zwolińskiego, który w zeszłym miesiącu zmarł. Następnie przywitał druh prezes Józwiak w im. Towarzystwa, prezesa dzielnicowego i okręgowego, druha Mokrzyckiego, naczelnika okręgowego, druha Golembiewskiego i zastępcę jego druha Malczewskiego zarazem witał i nowych przybyłych gości.

Po przeczytaniu protokołu wygłosił druh Mokrzycki odczyt na temat: „Młodości”, który zgromadzeni wysłuchali z wielkim zapalem i obdarzyli referata licznymi oklaskami. W im. Towarzystwa dziękował druh prezes Józwiak za tak pouczający odczyt. Nowych członków przystąpiło do naszego Towarzystwa w liczbie 36, których przyjęto. Zarazem podał druh prezes do wiadomości, iż nowo przyjęci członkowie, druh werkmistrz Hoffmann, druh Nowak i nasz członek z dawna, druh Marciniak, są kawalerami orderu „Virtuti Militari”, których uczczono przez powstanie z krzesel i wykrzyknięto na ich cześć trzykrotnie „Czołem!”.

Delegaci, których wybrało nasze Towarzystwo na Zjazd Rady Okręgowej zdali cały przebieg z zebrania z zjazdu okręgowego. Następnie uchwalono brać udział w pochodzie Hallerczyków.

W pochodzie gniazdo nasze najliczniej się stawiło, za co osobną pochwałę otrzymało od naczelnika okręgowego. Przy wnioskach i wolnych głosach stawil wniosek druh Siwczak o odegranie w rocznicę założenia naszego gniazda, tj. 19 marca, sztuki teatralnej, który to wniosek jednogłośnie przyjęto. Dh. prezes Józwiak w im. Powarzystwa dziękował druhowi Nowakowi za udzielenie młodzieży naszej lekcji śpiewu. Z powodu wyczerpania porządku obrad, zamknął druh prezes zebrania.

„Czołem!”.

Sekretarz.

Legnowo.

Zarząd gniazda w Legnowie zawiadamia, aby wszelkie korespondencje dotyczące ich gniazda wysyłać na adres: M. Rybicki, sołtys gminy Legnowo.

Zebrania miesięczne odbywają się w pierwszą niedzielę każdego miesiąca, w lokalu p. Dzierżawskiego przy ulicy Toruńskiej.

Ćwiczenia odbywają się we wtorki i piątki od godziny 19—21 w lokalu posiedzeń.

Okręg VI

Na podstawie uchwały Rady Okręgowej Okręgu VI zapadłej dnia 2 bm. na zjeździe tejże Rady w Lubawie przedstawiono siedziębę tejże Rady do Brodnicy. Wybrano następujący zarząd: 1) prezes Henryk Piskowski, Brodnica; 2) wiceprezes Dr. Brasse, Lubawa; 3) sekretarz Hipolit Szatkowski, Brodnica; 4) skarbnik Bolesław Słoszewski, Brodnica; 5) naczelnik Maksymilian Busiacki, Brodnica.

Korespondencje należy kierować: Sekretariat Okr. VI, Brodnica, ul. Synagogi 3 I.

Z OKRĘGU III

Sokół Grudziądzki odbył w niedzielę, dnia 24 lutego rb. pod przewodnictwem druha Drzewuszewskiego wycieczkę do Nowej wsi. Tak druhy, jak druhowie stawili się dość licznie. Drużyna zabawiła się w różne gry i około godziny 8 wieczorem wróciła do Grudziądza. — Apeluję do drużyny sokolej, szczególnie do starszych druhów, by w wycieczkach sokolich brali żywy udział.

W poniedziałek, dnia 25 lutego odbyło się plenarne zebranie zarządu Sokola, w lokalu Poznańskiego Banku Ubezpieczeń, pod przewodnictwem druha Kunza. Sekretarzem wybrano druha Rubanowskiego, a naczelnikiem gniazda z powodu opuszczenia Grudziądza przez druha Ponczka, wybrano jednogłośnie dotychczasowego sekretarza, druha Urbaniaka. Omówiono konieczność przyspieszenia robót boiska, by już w tym roku mogło ono służyć do użytku zawodów, a nawet do zlotu dzielnicowego. Dalej uchwalono jednogłośnie zbierać składki i fundusze, by biednej niezamożnej młodzieży przyjść z pomocą w sprawieniu stroju ćwiczebnego.

Przy występach publicznych, powinni Sokoli pamiętać, ażeby przynajmniej w czapce się ukazać.

Następne zebranie plenarne odbyło się dnia 4 marca rb. Zagali je wiceprezes dh Kunz, przewodniczył prezes dh Smoliński, protokół, który bez zmiany przyjęto, odczytał dh Rubinowski.

W komunikatach zawiadomił dh wiceprezes zebranych o zaszłej zmianie i to: że sekretarz dh Urbaniak został mianowany naczelnikiem, a kooptowano dh Rubińskiego członkiem zarządu i wybrano sekretarzem. Zebranie się na to zgodziło.

Interesujący wykład o obronie przeciwgazowej wygłosił p. porucznik Lange. Szczerze ubolewać należy, że drużyna sokola w bardzo małej ilości była obecna. A szkoda, wykład bowiem byłby ich napewno zainteresował. Był pewien zastój w zebraniach, ale to przecież nie uniemożliwia tych wszystkich, którzy się lenią, czy też nie mają zrozumienia dla idei sokolej. Niechaj te

słowa zachęcą członków do spełniania swych obowiązków. A następnie niechaj w Sokole panuje punktualność.

Do Rady Okręgowej wybrano: druhy Grubiszewską i Pluskowską, oraz druhowe Urbaniaka, A. Cywińskiego, Szwabkę i Pitulę.

Podzieka należy się druhowi Pitule za ofiarowanie kilku worków na reparację materacu. Druh Cywiński prosi, by Zarząd zajął się urządzeniem szatni na boisku.

Druh prezes gorąco zachęcał drużynę do punktualnego uczeszczenia na ćwiczenia i niemniej na zebrania. Po wyczerpaniu porządku obrad zamknięto zebranie. Obecnych było 25, z tego większość druhen.

Czotem!

Sokół.

Jeżewo. Po dłuższym letargu zwołano na dzień 28 II br. w lokalu p. Wasikowskiego zebranie „Sokola“, które zagali prezes p. Noga. Po odczytaniu protokołu z poprzedniego zebrania, który przyjęto bez zmiany, dh. Kunz z Grudziądza czł. zarządu okr. III wygłosił referat na temat: cel i zadanie Sokola i nasz stosunek do innych Tow. Zastrzegł, że Tow. Wojaków nie powinny się tworzyć z oddziałów młodzieży tam, gdzie Sokół istnieje i w tym wypadku mówca zwrócił się do PKU w Grudziądzu, by stosowny wydała ku temu rozkaz. W dyskusji przemawiali druhowie: wójt Chmielewski, Krzywosiński, Ochendał, Tadeusz Chmielewski radca i prezes p. Noga, a odczytywał referent.

Wybrano Komitet Wyszukania i to druhow: Racz, Mieczysława i Tadeusza Chmielewskiego oraz druha Pachowskiego. K. W. zbiera się w czwartki w szkole. Naczelnikiem wybrano druha Mieczysława Chmielewskiego, którego serdecznie powitał jako przybyłego z wojska b. druha a dzielnego sokola, druh prezes Noga. Oddział drugi objął dzielną podnaczelnik druh Tadeusz Chmielewski, a 3 oddział (młodzież od 14 do 16 lat) obejmie nowy nauczyciel, który do Jeżewa przybędzie.

Delegatem na zjazd okręgowy, (który odbędzie się 9 marca w Grudziądzu w lokalu Pozn. Banku Ubezp.) wybrano: dh. Racz, a jako jego zastępcę dh. Tadeusza Chmielewskiego. Jeden i drugi oddany jest sprawie Sokola, a już szczególnie młody Tadeusz Chmielewski który duszą i ciałem przejęty jest tą wielką ideą Sokola.

Ćwiczenia odbywać się będą we wtorki, na sali p. Wasikowskiego. Jest nadzieja, że gorące słowa referenta, a dobre chęci szczupłej, ale nawskroś dzielnej drużyny, wyda dobry owoc, i całe Jeżewo stanie pod sztandarem tej wielkiej idei Sokolej, mając na oku nie dobro własne, ale dobro całego kraju, zachowując młodzież na dzielnych i zacnych obywateli Państwa. Sokół

Swój ca swego.

„Swój do swego“ — to nie czeze hasło — ale ważne przykazanie narodowe, którego w interesie własnym, w interesie przyszłych naszych pokoleń przestrzegać powinno nasze społeczeństwo — zawsze i wszędzie. My, sokoli, pragniemy być czołem społeczeństwa, stąd nikt inny przykazań narodowych w tym stopniu przestrzegać nie jest zobowiązany, jak polski sokół.

Obowiązek ten ciąży na nas w pierwszej linii wobec młodego naszego przemysłu. Dziś jeszcze jest on wątłym i nierozwiniętym, a skrzydeł do ściągnięcia sokołego lotu nie pozwala mu rozwinąć zazdrosna konkurencja. Czyż nam, sokolom, wolno przez kupowanie obcych wytworów dokładać ręki do zabijania tego pisklecia, któremu na imię „przemysł polski“? Byłby to grzech narodowy nie do darowania. Tysięczne szeregi nasze sokole stać powinny na czele tych, co walczą o zapewnienie pewnej przyszłości naszemu przemysłowi. Mamy już własne polskie fabryki, których wyroby w niczem nie ustępują obcym.

W równej mierze, jak przemysł, zasługuje także polskie kupiectwo na nasze poparcie, zwłaszcza o ile ono okazuje zrozumienie dla idei sokolej. Z tej strony mało jest zrozumienia, dlatego każdy sokół poczytywać sobie powinien za punkt honoru, by zrozumienie to szerzyć. Dojdziemy do tego najprędzej, jeżeli ci kupcy którzy nam są zyskliwi, cieszyć się będą szczególnie naszym poparciem, jeżeli kupować będziemy tylko od tych kupców, którzy są członkami „Sokoła“ i cele jego popierają.

Konkurs na posady nauczycieli gymnastyki.**I**

Towarzystwo gimnastyczne Sokół w Pinczewie, województwo kieleckie poszukuje nauczyciela gymnastyki, któryby mógł objąć posadę etatowego nauczyciela gymnastyki w miejscowym państwowym gimnazjum.

Posada może być zaraz obsadzona, a kandydaci obsadzeni, posiadający odpowiednie kwalifikacje mogą wnieść podanie do Zarządu Sokola w Pinczewie oraz załączyć do podania referencje swego Gniazda i odpisy wszystkich dokumentów potrzebnych przy podaniu. Winni także porozumieć się listownie co do warunków.

II

Towarzystwo gimnastyczne Sokół w Mławie, woj. warszawskiego, potrzebuje instruktora, któryby w pierwsz. roku całkowicie poświęcił się pracy sokolej, a więc instrukturstwu w Gnieździe mławskim, organi-

zacji gniazd w całym powiecie mławskim i pracy odczytowej.

Warunek: kawaler, ze względów mieszkaniowych, w ostateczności żonaty do lat 35, energiczny, zamilowany w swym zawodzie, inteligentny o ideologii wybitnie narodowej i obdarzony inicjatywą. Wynagrodzenie od umowy (fundusze na ten cel, Gniazdo ma zapewnione). Przynajmniej przez rok instruktor cały swój czas musi poświęcić dla Sokola, nie przyjmując innej zarobkowej pracy. Wynagrodzenie może być zwaloryzowane pg. żyta. Po roku zadawalniającej pracy, może kandydat liczyć na uzyskanie odpowiedniej pracy na miejscu, stosownie do swych kwalifikacji i przygotowania.

Podania należy kierować do druha M. Peganowskiego, dyr. gimnazjum państwowego im. Stanisława Wyspiańskiego w Mławie.

To i owo.

Z wszystkich gniazd Okręgu V dochodzą nas wiadomości, że w pracy sokolej w roku bieżącym nastąpił zwrot ku lepszemu.

Gniazdo na Szwederowie zakupuje z funduszy gniazda materiał na mundury sokole, który odsprzedaje po przystępnej cenie na raty swym członkom. Jest to czyn godny naśladowania.

Do gniazda Okole—Wilczak wstąpiło na ostatnim zebraniu 36 nowych członków i to ludzi starszych i zasłużonych w pracy społecznej. Jest to zasługa zarządu tego gniazda, który chce, aby gniazdo to było pierwszym gniazdem w Okręgu. Szczęść Boże!

Czy gniazda powzięły już odpowiednie uchwały

w celu zebrania środków na wysłanie jak największej liczby ćwiczących na Złot Dzielnicowy w Grudziądzu? Należałoby stworzyć „Fundusz Złotowy“, który umożliwi wyjazd nawet tym najbiedniejszym. Złot ten odbędzie się 3 sierpnia a więc jest już wielki czas, aby coś w tym kierunku poczynić. Możliwe byłoby otworzyć listę dobrowolnych składek na ten cel pomiędzy członkami. Można by na każdym plenarnym zebraniu przeprowadzić dobrowolną składkę. Można by wreszcie na ten cel urządzić jedną zabawę lub występ publiczny. W ten sposób podniesione zostanie zainteresowanie się Złotem.

Wszelkie korespondencje

z życia gniazd i Okręgów prosimy nadsyłać pod adresem: W. Albrycht, Bydgoszcz, ulica Poznańska 12.